

OPIS DOBREJ PRAKTYKI

1. Dane dotyczące gminy/powiatu

nazwa inicjatywy	PARTNERSTWO LOKALNE ZIEMI LWÓWECKIEJ
nazwa gminy/powiatu	Gmina Lwówek
dokładny adres	ul. Ratuszowa 2, 64-310 Lwówek
województwo	Wielkopolskie
telefon	61/ 44-14-024
adres strony internetowej	www.lwovek.com.pl
faks	61/ 44-14-024
adres e-mail	urząd@lwovek.com.pl

2. Rodzaj(e) podjętych działań (zaznacz):

- kształtowanie efektywnych systemów konsultacji społecznych i udziału obywateli w formułowaniu strategii rozwoju i prowadzenia polityki lokalnej lub regionalnej;
- wprowadzanie nowatorskich form demokracji lokalnej;
- rozwijanie systemów kontroli i komunikacji społecznej, ze szczególnym podkreśleniem przejrzystości procesów decyzyjnych władz gminy lub powiatu;
- oryginalne formy aktywizacji działalności obywatelskich i współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- formy działalności z podmiotami gospodarczymi i ich samorządami na rzecz wspólnoty obywatelskiej i lokalnego rozwoju;
- działania na rzecz wychowania obywatelskiego, w tym pozaszkolne inicjatywy edukacyjne, działania na rzecz młodych mieszkańców gminy lub powiatu;
- decentralizację realizacji zadań publicznych, drogą przekazywania jej organizacjom obywatelskim lub jednostkom bliższym obywateli;
- inne.....
.....

3. Przedmiot działalności

Od 2006r. budowane jest Partnerstwo Lokalne. Podczas spotkań z mieszkańcami prezentowano ideę ich tworzenia. W wyniku tego zaczęły powstawać organizacje obywatelskie zrzeszające mieszkańców. W gminie powstało 14 nowych organizacji. Przedmiotem działań jest budowa modelowego partnerstwa. Długi proces doprowadził do istnienia Partnerstwa zrzeszającego przedstawicieli JST, organizacji i przedsiębiorców. Skupiamy się na aktywizacji, sprawnej komunikacji, edukacji, nauce współodpowiedzialności, przekonaniu o wpływie każdej jednostki na rozwój lokalny.

4. Opis działań

W gminie obserwowano niską aktywność mieszkańców, izolację, roszczeniowość, typowe cechy społeczności popegeerowskich. Podczas kilku ostatnich spotkań w 2006 r. w ramach programu Equol, jak w wielu innych regionach kraju, i u nas została zaszczerpiona idea tworzenia partnerstw. Inicjatorami byli państwo Barbara i Tomasz Sadowscy z Fundacji Barka. Rozpoczęliśmy dalszą edukację własną w tym zakresie korzystając z dostępnej literatury i szkoleń. Liderami zostało Stowarzyszenie „Lepsza przyszłość” i Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Przedstawiciele tych dwóch podmiotów rozpoczęli spotkania z mieszkańcami poszczególnych wsi, nakłaniano do tworzenia swoich reprezentacji w postaci stowarzyszeń, przekonywano do aktywizacji, do decydowania w sprawach swojego otoczenia, skierowania energii w stronę samodzielności, zaprzestania oczekiwania na każdą inicjatywę ze strony władz. Przekonywano, że można i należy wspólnie zarządzać gminą, że można być dla siebie partnerami. W rezultacie zaczęły powstawać stowarzyszenia, pierwsze w Zgierzynce, Grońsku, Pakosławiu, Lwówku. Niektóre wioski nie wykazały gotowości, brak było przekonania i osób, które potrafiłyby przyjąć odpowiedzialność. Nie używano siłowych metod, do takiej decyzji mieszkańcy muszą dojrzeć, dostarczaliśmy tylko wiedzy, ale inicjatywa musiała być oddolna, przy budowie mostów musi być wola obu stron.

Z czasem powstały kolejne organizacje obywatelskie zrzeszające mieszkańców Władysławowa, Brodów, Bródek, Lipki Wielkiej, Linia, Konina. Dwie wioski przyłączyły się do jednej z pierwszych organizacji. Przedstawiciele tych organizacji zaczęli tworzyć wraz z liderami, lokalne partnerstwo, do którego z czasem dołączyli inni przedstawiciele JST, oświaty spółdzielni socjalnych i biznesu. Gmina w drodze umów, przekazała organizacjom wiejskie świetlice do bezpłatnego użytkowania, co pozwoliło na stworzenie każdemu z nich bazy do działań.

5. Uzyskane efekty

Budowane partnerstwo nie jest partnerstwem projektowym. Nie stworzono go z myślą o realizacji projektu, czy jakiegoś przedsięwzięcia. Jest trwałą płaszczyzną współpracy lokalnych podmiotów. Wzajemnie informujemy się, doradzamy, rozwiązujemy problemy. Robimy to najczęściej bez zbędnych nakładów finansowych. Partnerstwo odwiedzane jest przez wiele delegacji zagranicznych, obserwujących w Polsce proces budowy społeczeństwa obywatelskiego, gościliśmy już przedstawicieli samorządów i organizacji z Anglii, Irlandii, Danii, Włoch, Francji, Litwy, Ukrainy, Tajlandii i Afryki. Sami także byliśmy członkami wizyt studyjnych w Anglii, Szkocji,

Włoszech, Szwecji. Nasze organizacje realizują wiele inicjatyw, samodzielnie zdobywają środki z projektów na szczeblu gminy, powiatu, Wojewody, Marszałka, MPiPS i EFS. Organizują wycieczki, szkolenia, wyjazdy do teatru, kina, palmiarni. Z rozmachem organizują imprezy okolicznościowe w wioskach, zapraszając pozostałe organizacje, a to integruje społeczność i rodzi zdrową rywalizację. Od wielu lat brakowało środków, możliwości, zwyczajnej inicjatywy w kierunku ożywienia codziennego życia mieszkańców. Obecnie sami identyfikują swoje potrzeby i realizują je w drodze projektów lub z własnych środków. Wśród imprez warto wymienić spotkania świąteczne, dni kobiet, babci, dziadka, seniora, dziecka, święta pyry, dyni z wspólnym przygotowaniem potraw z tych warzyw, wiejskie dożynki z prezentacją starych, wręcz zabytkowych maszyn rolniczych. Dużą atrakcją były zajęcia informatyczne, nauka języków obcych, warsztaty szydełkowania, robienia na drutach, spotkania z inspektorem ZUS i Urzędu Skarbowego, lekarzem, psychologiem, kurs I pomocy, wiedzy o unii Europejskiej, zajęcia Tai Chi, szkolenia z ochrony środowiska i segregacji odpadów. Grupy mieszkańców odpoczywają nad morzem, poznają miejsca ważne historycznie, byli także gośćmi w Sejmie RP. Zaprosiliśmy również na jedno ze spotkań posła PO, Pana J. Rutnickiego. W jego opinii rzadkością jest, aby lokalne podmioty siadały przy wspólnym stole, rozmawiając nie tylko o problemach gminy, ale dostrzegając także inne problemy występujące w kraju, a niosące duże ryzyko. Przy okazji spotkania próbowaliśmy Posłowi na powyższe sprawy zwrócić uwagę, sugerując wprowadzenie środków zaradczych nie tylko na poziomie prewencji, ale także interwencji.

Tworzymy płaszczyznę konsultacji społecznych. Te działania przenoszą się na otoczenie członków partnerstwa, ich rodziny, sąsiadów, promują gminę zachęcając inne do naśladownictwa, aby docelowo pokryć kraj siecią partnerstw. Istnieją także wymierne korzyści dla JST. Instytucje kultury, oświaty i sportu są wspierane, nawet odciążane w zakresie organizacji form kultury, rozrywki, edukacji. W pomocy społecznej sukcesywnie maleje liczba klientów, organizacje umożliwiają pewną „kontrolę społeczną” w środowisku, wspierają samorząd w funkcjach publicznych w zakresie usługowym, edukacyjnym, sportowym, organizując wypoczynek, pielęgnując tradycje i wartości patriotyczne. Gmina zlecała już organizacjom pielęgnację terenów zielonych, wykonywanie usług opiekuńczych, porządkowanie mieszkań po osobach zmarłych. Przekonanie o słuszności partnerskich działań pozwoliło Ośrodkowi Pomocy Społecznej na realizację systemowego projektu w partnerstwie kilku gmin, dla których jest liderem od 2008 r. Gmina od 2012 r. jest liderem jednego z 19 w Polsce partnerskich projektów z CRZL w zakresie pilotażowego wdrażania standardów wychodzenia z bezdomności, w tym standardu partnerstw lokalnych. Gmina Lwówek jest także członkiem partnerstwa kilku gmin w Lokalnej Grupie Działania. W wyniku partnerskich rozmów w jednej z wiosek rozpoczęto w styczniu br. tworzenie schroniska dla zwierząt, 6 gmin zadeklarowało chęć podpisania umowy ze stowarzyszeniem, które zajmie się jego prowadzeniem. Partnerzy kupują produkty z gospodarstw ekologicznych prowadzonych przez dwie organizacje. Kupujemy odzież i sprzęty używane od innej organizacji i spółdzielni socjalnej. Polecamy opiekunki kolejnej spółdzielni socjalnej i ich pielęgnację przy chorych. Przestrzegając zasad ekonomii solidarności dokonujemy zazwyczaj zakupów w gminie, dalej powiecie, zlecamy usługi miejscowym przedsiębiorcom. Promujemy ich usługi, bo w dobrze zorganizowanej gminie tak właśnie się dzieje.

6. Oszacowanie nakładów poniesionych na organizację i realizację projektu

Spotkania partnerstwa odbywają się bezkosztowo, w salach różnych JST. Bufet kawowy zapewnia w ramach środków własnych UMiG lub MGOPS, są to nakłady minimalne. Członkowie partnerstwa na przestrzeni ostatnich 4 lat zrealizowali wiele projektów i przedsięwzięć, łącznie za blisko 2 mln zł.

Nigdy nie dokonywano obliczeń czasu pracy, kosztów telefonów, paliwa, zużycia urządzeń, ponieważ są to działania czynione dla dobra i rozwoju gminy, a to w naszej ocenie ma wartość duchową nie materialną.

Nie liczymy środków inwestowanych w NASZ DOM, chcemy aby był przyjazny i bezpieczny, a to nie podlega statystyce.

7. Czy napotkali Państwo trudności, z którymi należało się zmierzyć, aby zrealizować projekt?

Przedsięwzięcie, którego się podjęliśmy nie było wolne od wad i trudności. Liderzy przechodzili proces edukacji równocześnie z członkami. Wszyscy musieliśmy wypracować umiejętność konsensusu, określania celów, priorytetów, wszyscy musieliśmy zrozumieć jak cenna jest świadomość współodpowiedzialności. Napotkaliśmy niechęć do inicjatywy, co świadczy, że są jeszcze grupy osób, które mając do czynienia z czymś nowym natychmiast przyjmują postawę wycofującą. W zdecydowanej większości osoby te wychowały się w poprzednim systemie, i nadal wolą oczekiwać na decyzje innych, przy okazji oceniając krytycznie wszystko to co się wokół nich dzieje. Dlatego mamy świadomość, że jeszcze wiele pracy przed nami, wiele wyzwań do pokonania, aby zmienić stereotyp zachowania i myślenia. Niektóre organizacje przechodziły trudne momenty, członków ubywało, przybywało. Pojawiało się nadmierne oczekiwanie, brak zrozumienia i umiejętności współdecydowania. W naszym bagażu doświadczeń mamy także okres, kiedy partnerstwo próbowano wykorzystać w lokalnych rozgrywkach politycznych. Niektóre osoby chciały wykorzystać naszą organizację do zbudowania sobie poparcia wśród wyborców. Część członków partnerstwa skupiła się wówczas na atakowaniu władzy lokalnej zamiast na współpracy z nią. Burzliwe czasami obrady prowadziły do oczyszczania atmosfery, zmiana wymaga czasu i dlatego ten proces ciągle trwa, aby był świadomą decyzją wszystkich partnerów. Partnerstwo w swym założeniu jest apolityczne.

Nasza przeszłość historyczna nie ułatwiała nam zrozumienia wolności, własności i samorządności. W Polsce nie ma formuły prawnej dla partnerstw lokalnych, dlatego nie posiadamy osobowości prawnej. Jeszcze w tym półroczu zostanie zawiązane partnerstwo lokalne w drodze porozumienia bądź umowy.

8. Zalecenia dla innych jednostek samorządu terytorialnego zainteresowanych wdrożeniem projektu

Zachęcamy do tworzenia partnerstw lokalnych, gminnych, powiatowych, regionalnych. Dobrze skomunikowane struktury ułatwią rozwój prawdziwej demokracji. Trudno znaleźć zwolenników wśród samorządów myślących współpracę, czy okazjonalne działanie z partnerstwem.

Zapewniamy, że warto wyjść z urzędniczych biur, zbliżyć się do mieszkańców, ufać, że poprzez partnerskie relacje dużo więcej możemy działać, z pożytkiem dla rozwoju całej zbiorowości.